

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	11 juni 2020	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2020-0296	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	820939BE	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	10 februari 2020	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften en beperkingen - kaart planlocatie - maatregelen	ONDERWERP	Ontheffing ruimtelijke ingrepen waterberging Lentehof te Zijderveld

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 10 februari 2020 van ATKB b.v. namens Gebroeders Blokland B.V. om ontheffing in het kader van artikel 3.8, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 3.10, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u ontheffing te verlenen van artikel 3.10, eerste lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de ringslang voor de periode tussen de datum van verzending van dit besluit tot en met 28 februari 2025.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het gebied Lentehof te Zijderveld in de gemeente Vijfheerenlanden (zie bijlage 1). Het voornemen is om hier een waterberging te realiseren, waarbij o.a. een eilandje wordt afgegraven en enkele kleine knotwilgen gekapt worden. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10 van de wet voor wat betreft de ringslang (*Natrix natrix*) voor de periode tussen de datum van verzending van dit besluit tot en met 28 februari 2025.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

IV. Toetsingskader

De ringslang is beschermd ingevolge artikel 3.10, eerste lid, onder b, van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep**Motivering**

Uit het onderzoek is gebleken dat de waterbergingslocatie gebruikt wordt als zomerbiotoop voor de ringslang. Bij het inrichten van de waterberging gaat oppervlakte van het zomerbiotoop van de ringslang verloren. Met name wanneer het eilandje binnen de waterbergingslocatie wordt weggegraven, gaat een flink (verstoringsvrij) terrein met functioneel leefgebied voor de ringslang verloren. De werkzaamheden leiden tot het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de ringslang waardoor artikel 3.10, lid 1b uit de Wnb wordt overtreden.

De ringslang gebruikt het plangebied vooral als zomerbiotoop waar de soort rust en/of jaagt. Daarom kunnen de werkzaamheden bij voorkeur doorgang vinden in de periode september-half maart. Hierbij wordt de volgende werkwijze toegepast:

- Plangebied in de winter afmaaien;
- Werkzaamheden uitvoeren in de periode wanneer de ringslang niet in het plangebied aanwezig is (september-half maart).

Indien de werkzaamheden binnen de actieve periode van de ringslang (half maart – half oktober) uitgevoerd worden, dienen onderstaande maatregelen te worden getroffen:

- Voorafgaand aan de werkzaamheden het werkgebied controleren op mogelijk aanwezige ringslangen;
- Wanneer ringslangen worden aangetroffen worden deze verplaatst naar geschikt leefgebied buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
- Wanneer vangen geen optie is dient de ecooloog te bevestigen dat de locatie vrij is van ringslangen voordat de (graaf)werkzaamheden plaatsvinden;
- Als er geen ringslangen worden aangetroffen wordt het werkgebied door de ecooloog vrijgegeven.

In de nieuwe situatie wordt het biotoop, door de inrichting als wadi, meer geschikt als foerageergebied dan in de oorspronkelijke situatie. Verder worden als mitigatie twee onderdelen van het eilandje gespaard van elk 50 m² (totaal 100 m²) die niet onder water komen te staan en kunnen dienen als ligplaats waar de ringslang kan zonnen. Deze eilandjes worden zodanig aangelegd dat er zo min mogelijk verstoring op kan treden door menselijke invloed. Dit laatste dient gerealiseerd worden door de eilanden in het midden van de wadi te situeren.

Door het creëren van natuurvriendelijke oevers wordt indirecte schade voorkomen. Voor dit project wordt minimaal 50 m² natuurvriendelijke oever aangelegd. Hierbij dient te worden uitgegaan van de randvoorwaarden uit de handreiking voor natuurvriendelijke oevers van het Hoogheemraadschap van Rijnland.

Er worden voldoende maatregelen genomen om negatieve effecten op de ringslang zoveel als mogelijk te verminderen. Hiermee wordt het doden van de soort echter niet voorkomen. Hiervoor is dan ook een ontheffing nodig.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. In de bijlage zijn extra voorschriften opgenomen om de negatieve effecten van de werkzaamheden te mitigeren.

De langjarige trend van de ringslang is stabiel, maar de trend over de laatste 10 jaar is onzeker (RAVON.nl). Aanwezigheid van de ringslang is sterk afhankelijk van het aanbod in algemene amfibieën (prooien). Verder is de soort gebonden aan waterrijke habitats, maar vermijdt de soort grote oppervlaktes laag gelegen nat gebied. Oorspronkelijk komt de ringslang ter hoogte van Utrecht niet aan de zuidzijde van de Lek voor. Dit betekent dat het plangebied buiten de belangrijkste populaties van de ringslang gelegen is. Het planvoornemen gaat echter wel ten koste van bestaand biotoop van de ringslang, hoewel het aantal waarnemingen van de soort in de omgeving beperkt is. De landelijke staat van instandhouding is stabiel met een matige toename in aantallen. De werkzaamheden hebben het tijdelijk verlies van biotoop tot gevolg, maar bij door de nieuwe inrichting blijft de waterberging geschikt als biotoop voor de soort. Het planvoornemen heeft zodoende geen effect op de staat van instandhouding.

Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de ringslang niet in het geding door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Belang van de aanvraag

U heeft ontheffing aangevraagd op grond van het algemeen belang.

De waterberging wordt aangelegd ter compensatie van een nieuwbouwwijk waarbij twee sloten worden gedempt. De nieuwbouw- en waterbergingslocatie vallen beiden onder het bestemmingsplan 'De Boomgaard te Zijderveld' dat door de gemeente Vianen is opgesteld. In dit bestemmingsplan is een paragraaf 5.5 opgenomen "watertoets". Deze watertoets heeft als doel het voorkomen dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in strijd zijn met duurzaam waterbeheer. Het realiseren van nieuwbouw op onverharde grond (waarbij sloten worden gedempt) heeft effecten voor de waterhuishouding. Voor gebieden in het landelijk gebied is compensatie noodzakelijk indien het verhard oppervlak toeneemt. Door de bepaling van het verhard oppervlak met diverse rekenfactoren en het te dempen oppervlaktewater resulteert dit in een benodigd compensatie-oppervlak van 1.245 m². Hierdoor wordt vernatting elders in het dorp, voorkomen of beperkt.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het algemeen belang voldoende onderbouwd is. Het belang bij het verlenen van deze ontheffing van de verbodsbepalingen in artikel 3.10 weegt in dit geval zwaarder dan het beschermingsbelang.

Alternatievenafweging

Locatie

Betreffende de locatie van de waterberging is in eerste instantie de hoek Schoolstraat-Kerkweg, ten noorden van het perceel Schoolstraat 1, in beeld geweest. In een nadere studie bleek dat deze locatie niet toereikend was voor het realiseren van de aanvullende waterberging en heeft de gemeente besloten dat deze locatie niet geschikt is voor de watercompensatie. Vervolgens is het huidige plangebied in beeld gekomen. De waterbergingsvijver op de locatie Elfhont, ten oosten van de woningen Bickelenberg 16 en 18. Uit nader onderzoek bleek dat deze locatie wel geschikt was voor het formaat van de benodigde compensatie. Deze locatie voldoet aan alle eisen qua formaat en is gelegen binnen het peilgebied van de ontwikkelingslocatie. Binnen het peilgebied is geen andere locatie beschikbaar die toereikend is voor het realiseren van aanvullende waterberging.

Inrichting

Meer oppervlakte besparen van het huidige eiland is geen reëel alternatief, omdat compensatie in de lengterichting van de sloot niet tot de mogelijkheden behoort vanwege bestaande erfgronden, ligging kabels en leidingen en de maximale werkbreedtes die het Waterschap hanteert.

Werkwijze en planning

Er wordt gewerkt alternatief, waarbij de minste negatieve effecten worden verwacht. Een betere planning of meer zorgvuldige werkwijze is niet mogelijk.

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 3.10, tweede lid van de wet., van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (hierna: RUD Utrecht),

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van ATKB B.V. op 10 februari 2020, namens Aannemersbedrijf Gebroeders Blokland B.V., gelet op artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Aannemersbedrijf Gebroeders Blokland B.V.

Adres: Zuiderlaan 28 D

Postcode en woonplaats: 6905 AE Zevenaar

Ontheffing 820939BE voor het tijdvak van verzending van dit besluit tot en met 28 februari 2025

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, eerste lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, en het opzettelijk beschadigen en/of vernielen van of rustplaatsen van de ringslang (*Natrix natrix*). Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft waterberging Lentehof te Zijderveld (zie bijlage 1).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient (aanvullend) de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied, inclusief kaart;
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Wie is de begeleidende ecoloog (inclusief contactgegevens);
 - e. Welke activiteiten zijn/worden door de ecoloog begeleid;
 - f. Hoe er wordt/is omgegaan met onverwachte (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder dient, twee weken voorafgaand aan de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen die invloed hebben op de beschermde soorten, het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in voorschrift 5 bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. Tijdens de werkzaamheden dient een logboek te worden bijgehouden. In het logboek dienen gemaakte ecologische keuzes vastgelegd te worden zoals goedkeuring / vrijgeven door een ecoloog, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol en gekozen mitigerende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften 9 tot en met 11 geregistreerd.
9. De maatregelen, genoemd in hoofdstuk 3 van het activiteitenplan (zie bijlage 2) en de aangereikte aanvullingen (zie bijlage 3) dienen te worden opgevolgd.
10. Daarnaast dienen zowel in de winterperiode als de zomerperiode de onderstaande maatregelen in acht te worden genomen:

- Voorafgaand aan de werkzaamheden dient het werkgebied gecontroleerd te worden op mogelijk aanwezige ringslangen
 - Wanneer ringslangen worden aangetroffen worden deze verplaatst naar geschikt leefgebied buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
 - Wanneer vangen geen optie is dient de ecooloog te bevestigen dat de locatie vrij is van ringslangen voordat de (graaf)werkzaamheden plaatsvinden;
 - Pas als er geen meer ringslangen worden aangetroffen wordt het werkgebied door de ecooloog vrijgegeven.
11. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval bij de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn op de planlocatie.
 12. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

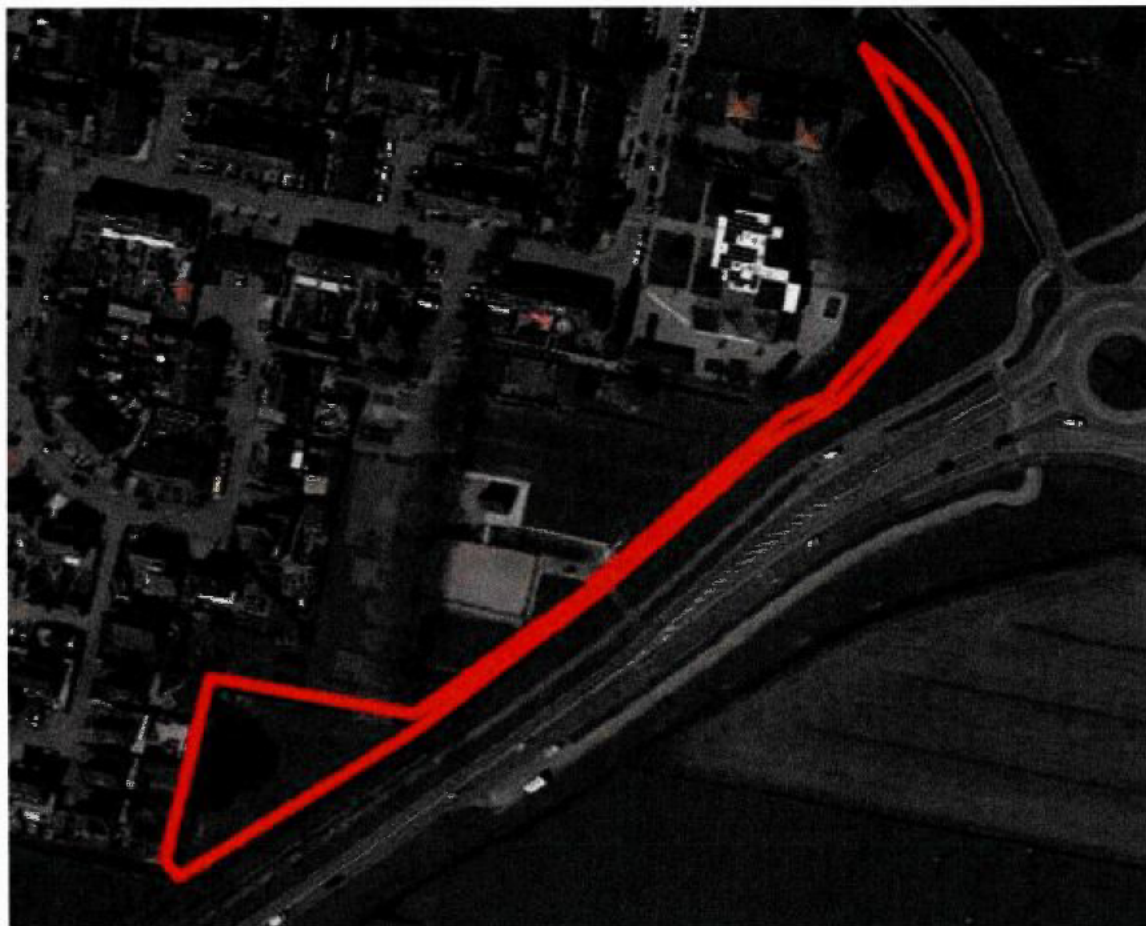
Na afloop van de werkzaamheden

13. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven bij voorschrift 8 dient bijgevoegd te worden.

Contactgegevens

Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht, bereikbaar op telefoonnummer 030 – 258 33 11 of e-mailadres servicebureau@provincie-utrecht.nl.

Bijlage 1: kaart plangebied

3.3 Maatregelen

De maatregelen om negatieve effecten te beperken vallen uiteen in twee delen:

Mitigatie:

- Maatregelen om directe schade aan biotoop en individuen van de ringslang te voorkomen (doden van ringslangen voorkomen);

Compensatie:

- Maatregelen om indirecte schade aan de ringslang te voorkomen door alternatief biotoop (vaste voortplantings- en rustplaatsen) te creëren;

Maatregelen om directe schade te voorkomen

Tijdens het nader onderzoek is vastgesteld dat broeihopen en overwinteringshabitat van de ringslang ontbreken en dat daarom overwinterende ringslangen in het plangebied kunnen worden uitgesloten. De ringslang gebruikt het plangebied enkel als zomerbiotoop waar de soort rust en/of jaagt. Daarom kunnen de werkzaamheden doorgang vinden in de periode september-half maart. Daarvoor dient in de winter het biotoop ongeschikt gemaakt te worden door de locatie volledig kort te maaien.

Aanvullende maatregelen zijn noodzakelijk wanneer de werkzaamheden binnen de actieve periode van de ringslang (half maart – half oktober) dienen plaats te vinden. In dat geval dient een ecooloog voorafgaand aan de (graaf)werkzaamheden de locatie te controleren op aanwezige ringslangen. Bij het aantreffen van een exemplaar wordt deze (zo mogelijk) gevangen en verplaatst naar een geschikte locatie buiten de invloed van de werkzaamheden. Wanneer vangen geen optie is dient de ecooloog te bevestigen dat de locatie vrij is van ringslangen voordat de (graaf)werkzaamheden plaatsvinden.

In de oorspronkelijke plannen was opgenomen om het gehele eilandje af te graven. Het totale eilandje maar vooral de sloten en oeverzones zijn geschikt als foerageergebied voor de ringslang. De oppervlakte van het eilandje is minder geschikt als foerageergebied maar wel als ligplaats om te zonnen. Aangezien één enkele ringslang is aangetroffen in het plangebied heeft het weggraven van het eiland geen groot effect op de soort. In de nieuwe situatie wordt het biotoop waarschijnlijk meer geschikt als foerageergebied dan in de oorspronkelijke situatie. De reden daarvoor is dat in de toekomstige situatie de wadi eerder te maken krijgt met droogval vanwege de hogere capaciteit aan waterberging. Daardoor blijven (tijdelijke) plassen aanwezig en kan een gevarieerde moerasvegetatie ontstaan welke geschikt is voor amfibieën en als foerageergebied voor de ringslang (welke op de amfibieën jaagt). Echter door het volledig afgraven van het eilandje verdwijnen ligplaatsen om te zonnen en op te warmen. Daarom worden als mitigatie twee onderdelen van het eilandje gespaard van elk 50 m² (totaal 100 m²). Dit is voldoende aangezien één enkele waarneming van de ringslang in het plangebied is gedaan. De gespaarde eilandjes (welke niet onder water komen te staan) kunnen dienen als ligplaats waar de ringslang kan zonnen.

Het sparen van 100 m² leidt ertoe dat nog 60 m² afgegraven dient te worden om te voldoen aan de capaciteit voor de waterberging. In overleg met het waterschap wordt afgestemd waar dit buiten het ringslangbiotoop nog mogelijk is (wellicht door het aanleggen van een natuurvriendelijke oever). Zie figuur 3-3 voor de locatie van het af te graven eiland en voorbeeldlocaties voor de te sparen onderdelen. De opdrachtgever mag zelf bepalen welke onderdelen van het eiland gespaard worden aangezien het gehele eiland geschikt is als foerageergebied voor de ringslang. De voorwaarde is dat de eilandjes in de uitgangssituatie zo min mogelijk verstoord worden door bijvoorbeeld menselijke invloed. Dit laatste kan gerealiseerd worden door bijvoorbeeld de eilanden in het midden van de wadi te situeren aangezien ze daar moeilijker bereikbaar zijn voor mensen.

Maatregel om indirecte schade te voorkomen

De maatregel om indirecte schade te voorkomen gebeurt door het creëren van natuurvriendelijke oevers.

Door gedeeltelijk de huidige steile taluds af te vlakken naar natuurvriendelijke oevers ontstaat een grotere moeraszone. In deze zone ontstaat geschikt biotoop voor diverse soorten macrofauna en

daarnaast wordt het biotoop geschikt voor amfibieën. Voor de ringslang ontstaat hierdoor geschikt foerageergebied. De soort is vanwege de bredere moeraszones beter in staat om prooiën ongezien te benaderen.

Voor dit project dient minimaal 50 m² natuurvriendelijke oever aangelegd te worden. Deze maatregel is bedoeld als compensatie voor het verlies van zomerbiotoop. In tabel 3-1 zijn de minimale randvoorwaarden weergegeven voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers voor een bestaande watergang die smaller is dan vijf meter (voor andere type watergangen en nieuw aan te leggen watergangen gelden andere eisen). Deze randvoorwaarden komen uit de handreiking voor natuurvriendelijke oevers van het Hoogheemraadschap van Rijnland. In figuur 3-3 is de locatie weergegeven waar de natuurvriendelijke oever dient te worden gerealiseerd.

Figuur 3-3. Overzicht maatregelen. Bron ondergrond: PDOK.

Tabel 3-1 Minimale randvoorwaarden natuurvriendelijke oever

- Helling van het flauwe talud	Maximaal 1:3
- Plaats van flauw talud	Van tenminste 5-7 cm beneden zomerpeil tot op de waterlijn
- Breedte van flauw talud	Minimaal 20 cm
- Helling overige deel talud' boven water	Bij voorkeur 1:3 maximaal 1:2 tot 1:1 bij grote drooglegging of ruimtegebrek
- Eigenschappen toplaag oevertalud	Begroeibaar materiaal, stevig en weinig suspenderend materiaal.

Bijlage 3, Maatregelen vanuit de aangerekte aanvullende gegevens

1. Algemeen: Wij maken u erop attent dat knotwilgen een functie kunnen hebben als Klein landschapselement binnen de Verordening Natuur en Landschap, in de Provincie Utrecht. Indien dit het geval is voor de rij knotwilgen die u wilt kappen, heeft u voor het kappen van deze knotwilgen mogelijk een vergunning nodig.

Wij hebben dit gecontroleerd via de webkaart van de provincie Utrecht, bereikbaar via onderstaande link. In het plangebied komen geen kleine landschapselementen voor.

<https://www.rudutrecht.nl/diensten/natuur/beschermde-kleine-landschapselementen/>

2. U geeft aan dat u ringslangen wilt vangen, indien de werkzaamheden binnen de actieve periode moeten plaatsvinden. Wij verzoeken u om duidelijk te beschrijven hoe u deze dieren wilt vangen, en naar welke locatie u deze gevangen ringslangen wilt verplaatsen.

Het gaat slechts om het vangen van dieren indien deze tijdens de werkzaamheden niet zelfstandig vluchten (wat veel waarschijnlijker is). Indien er toch nog een ringslang aanwezig is, wordt een ecooloog ingeschakeld die deze met een RAVON schepnet kan vangen.

In figuur 1 is een geschikte uitzetlocatie nabij aangegeven.

We verwachten niet dat dit nodig is, gezien de ringslang schuw is en bij verstoring zelfstandig het werkgebied zal verlaten.

Figuur 1. Eventuele uitzetlocatie (rood omlijnd) ringslang indien deze gevangen moet worden (bron ondergrond: Google Maps). (en deel van) de werklocatie is blauw omlijnd. De ringslang wordt dus maar over een korte afstand verplaatst, aangezien deze wel lokaal aanwezig moet blijven.

3. In de beschrijving van de werkzaamheden geeft u aan dat er mogelijk door de werkzaamheden ringslangen gedood kunnen worden (blz. 4 Activiteitenplan). U vraagt echter uitsluitend een ontheffing aan voor het vernielen van het leefgebied en het vernielen van de broedplaats. Wij adviseren u de aanvraag uit te breiden met het doden van de ringslang of uw mitigerende maatregelen zodanig in te richten dat het doden van ringslangen met zekerheid voorkomen wordt.

Het doden van ringslangen is te voorkomen. In het activiteitenplan is als maatregel opgenomen:

- Werken in het najaar wanneer de ringslang niet aanwezig is (half oktober-half maart) (en dus niet september-half maart zoals in het activiteitenplan is opgenomen)
- In de winter (wanneer de ringslang afwezig is) het terrein ongeschikt maken door de vegetatie kort te maaien (en te houden in het voorjaar)
- Bij werken in de actieve periode (half maart – half oktober) voert de ecooloog voorafgaand aan de start van het graafwerk een controle uit op aanwezige ringslangen.

Deze maatregelen zijn al in grote lijnen voldoende. We willen hier de volgende maatregel aan toevoegen:

- Bij de start van het graafwerk wordt een toolbox gehouden voor de aannemer waar in elk geval de uitvoerder en de graafmachinist aanwezig zijn, over hoe een dagelijkse controle op de ringslang kan worden uitgevoerd door de aannemer, en hoe dit wordt vastgelegd in een logboek. Tevens wordt toegelicht wat te doen als er wel een ringslang aanwezig is (contact opnemen met ecooloog en werk tot die tijd stilleggen).

Hiermee wordt het opzettelijk doden van de ringslang voldoende voorkomen. We vragen dan ook geen ontheffing aan voor de verbodsbepaling.

4. U geeft eveneens aan dat u eventueel gevangen ringslangen wilt verplaatsen naar een andere locatie. Het uitzetten van ringslangen is eveneens ontheffingsplichtig. Wij adviseren u de aanvraag uit te breiden met artikel 3.34, het uitzetten van de ringslang.

Zie het antwoord op vraag 2. De ringslang wordt slechts buiten het werkgebied geplaatst maar blijft binnen zijn oorspronkelijke leefgebied. Als een ringslang zelfstandig vlucht, kan hij deze locatie in enkele minuten bereiken, zonder enige barrières. Daarmee is er wat ons betreft geen sprake van

uitzetten in de zin van artikel 3.34, maar slechts een verplaatsing binnen het leefgebied. Artikel 3.34 omvat wat ons betreft het uitzetten van dieren in nieuw leefgebied, of het bijplaatsen van dieren, bijvoorbeeld ten behoeve van een bredere genetische basis van een populatie.

5. Wij verzoeken u met argumenten aan te geven waarom u uitsluit dat Ringslangen een (winter)verblijfplek hebben in de knotwilgen, of in hun directe omgeving bij de wortels?

Het water in de sloot langs de wilgen staat erg hoog en daarom zijn er geen droge, vorstvrije plekken aanwezig (zie figuur 2).

Figuur 2. Te schonen oever met wilgenstruweel.

6. U geeft duidelijke richtlijnen voor de aanleg van de natuurvriendelijke oever, vanuit de Handreiking Natuurvriendelijke oevers van het Hoogheemraadschap Rijnland. Wij verzoeken u echter om ook aan te geven hoe deze natuurvriendelijke oever ingericht gaat worden qua begroeiing etc. zodat er een gewenste vegetatie ontstaat.

Hierbij wil ik doorverwijzen naar de Handreiking Natuurvriendelijke oevers van het Hoogheemraadschap Rijnland. Daar wordt de voorkeur gegeven voor spontane ontwikkeling van de vegetatie en wij adviseren om dit over te nemen voor deze ingreep. Door spontane ontwikkeling ontstaat een grotere diversiteit in plantensoorten dan wanneer ingezaaid of aangeplant wordt. Daarmee wordt de kans op het ontstaan van een monocultuur beperkt en de begroeiing is aangepast aan de plaatselijke omstandigheden en is daarmee streekeigen.

Aanplanten van oeverplanten wordt in de Handreiking afgeraden, omdat de kans klein is dat deze planten kunnen handhaven. Voor wat betreft de waterplanten kan de vestiging gestimuleerd worden door schoningsmateriaal uit nabije watergangen aan te brengen. Hierbij is het van belang dat in dit schoningsmateriaal geen ongewenste soorten aanwezig zijn, zoals snel vermeerderende exoten (bijvoorbeeld grote waternavel, parelvederkruid, kleine waterteunisbloem of watercrassula). Door de ontwikkeling van de watervegetatie te bespoedigen wordt de locatie eerder geschikt als foerageergebied van de ringslang. Door deze ontwikkeling wordt de locatie namelijk eerder geschikt voor potentiële prooien van de ringslang (voornamelijk amfibieën).

7. U wilt het nieuwe biotoop inrichten als wadi. Wij verzoeken u om een inrichtingskaartje bij te voegen, zodat een concreter beeld ontstaat van de toekomstige inrichting van het nieuwe biotoop.

Het nieuwe biotoop wordt aangelegd als waterberging, niet als wadi. Het waterlichaam is permanent watervoerend. Ondanks dat dit niet ingericht wordt als wadi maar als permanent watervoerende berging wordt het jachtbiotoop voor de ringslang hiermee uitgebreid. Het eiland zelf was niet geschikt als foerageergebied maar (open plekken) enkel als zonlocatie. De waterberging wordt geschikter als jachtbiotoop en blijft geschikt als zonlocatie. Het eiland wordt vergraven en twee eilandjes van elk 50m² worden gespaard. Deze krijgen elk een talud van 1 op 2 wat vergelijkbaar is met het oorspronkelijke talud van het vergraven eiland. De eilandjes kunnen hierbij fungeren als zonplaats voor de ringslang. De vegetatieontwikkeling dient op vergelijkbare wijze als de natuurvriendelijke

oevers te verlopen. Ook hierbij kan vestiging van waterplanten gestimuleerd worden door schoningsmateriaal uit nabije watergangen aan te brengen.